

TÁJÉKOZTATÓ A SZÍRIAI REFORMÁTUS EGYHÁZAKRÓL ÉS OKTATÁSI INTÉZMÉNYEIKRŐL

Készült a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap adománygyűjtési tájékoztatásaként
a MRE Külügyi Irodája anyagának felhasználásával

A. A szíriai keresztyének helyzete

Szíriában 2011-ben robbant ki a polgárháború, ami később nemzetközi konfliktusba torkollott. Az ENSZ becslései szerint 500 000 ember vesztette életét a háborúban. 12,1 millió embernek kellett lakóhelyét elhagynia. Közülük 5,6 millióan az országhatáron kívülre, túlnyomó többségükben a szomszédos országokba menekültek, mások az országon belül menekültek más térségbe.

A keresztyének Szíriában évszázadok óta meghatározó kisebbséget alkotnak. Többségük az ortodox egyházi családhoz tartozik. A polgárháború során erős nyomás alá kerültek a keresztyének, különösen is azokon a területeken, amelyeket az Iszlám Állam vagy más szélsőséges vallási csoport tartott ellenőrzése alatt. A polgárháborút megelőzően Szíriában körülbelül 1,8 millió keresztyén élt, ami a lakosság 10 %-át jelentette. A becslések szerint a keresztyén közösség legalább 1 millió tagja már elhagyta az országot.

Jóllehet a keresztények száma csökken, a keresztyén jelenlétnek a térségben és a különböző vallási közösségek együttélésének az egyházakon messze túlmutató jelentősége is van. A keresztyén kisebbség támogatja a sokszínű társadalmat, ahol a különböző vallások tagjai békében élnek egymással és elvárásuk, hogy teljes jogú, a muszlim lakossággal egyenértékű állampolgárként ismerjék el őket. A nyitott vagy mérsékelt muszlim közösségek is különösen érdekeltek a keresztyének térségben való jelenlétében, mert őket szövetségeseiknek tekintik a radikális muszlim csoportosulások megerősödésével és térhódításával szembeni fellépésben.

A Magyarországi Református Egyház (MRE) külkapcsolatainak 2016. óta szerves részét képezi a közel-keleti egyházi-ökumenikus szervezetekkel és helyi református egyházakkal való együttműködés. Az MRE két Szíriában működő, a Református Egyházak Világközösségéhez tartozó egyházzal alakított ki formális kapcsolatot, amelynek részét képezik szolidaritási látogatások, szakmai együttműködések, intenzív kommunikáció, figyelemfelkeltő és érzékenyítő kampányok, nemzetközi egyházi fórumokon a szír reformátusok ügyének képviselete és a két egyház munkájának anyagi támogatása (ösztöndíjprogram, vasárnapi iskolák és templomfelújítás).

A közel-keleti protestáns egyházakat és azok gyülekezeteit is súlyosan érintette a szíriai háború, az alábbi területekre fordítanak kiemelt figyelmet, és itt fogalmazódott meg támogatási igény:

- Újjáépítési és felújítási munkálatok: A háború következtében több templomépület

is megrongálódott, ezek felújítása anyagi támogatást igényel.

- oktatási intézmények fejlesztése: A protestáns egyházak társadalmi szolgálatának egyik fő területe az oktatás, melyet a háború ideje alatt is igyekeznek biztosítani a gyermekek számára. Szíriában iskolákat működtetnek, Libanonban pedig az oda menekült családok gyermekeit oktatják ún. oktatási központokban vagy tanoda-program keretében. (Aleppóban az ostrom idején sem zárt be egyetlen napra sem a leánykollégium).
- orvosi ellátás és gyorssegély biztosítása a leginkább rászorultak részére: A napi humanitárius segítségnyújtás és orvosi ellátás biztosítása a legszükségesebb segítség a terror és a szélsőséges vallási csoportosulások tevékenysége során elszegényedett lakosság számára.

B. Az MRE által támogatott közösségi és oktatási programok

1. Szíriai iskolai ösztöndíj program

A svájci református egyházak segélyszervezete (HEKS) 30 millió forintos ösztöndíj alapot indított a szíriai református iskolák mintegy 1500 diákjának támogatására. A NESSL valamint az UAECNE összesen tíz iskolát tart fent Szíriában, ahol mintegy 3800 diák tanul. A diákok 65%-a muszlim. A muszlim szülők nem csak a színvonalas oktatás miatt küldik gyermekeiket egyházi iskolába, hanem nagyra értékelik az intézmények nyitott szellemiségét és a keresztyén etikában gyökerező értékeket, amelyek az oktatásban érvényesülnek. A gyermekek között gyakran élethossziglan tartó barátságok szövődnek. A háború és a súlyos gazdasági krízis értelemszerűen veszélyben sodorták az iskolák fenntartását, és egyre kevesebb család képes kifizetni az amúgy kedvező tandíjat. A tíz érintett iskolából ötben a családok több mint fele csupán az elvárt hozzájárulás kevesebb, mint 50%-át fizeti, amivel az egyházi iskolák is nehéz helyzetbe kerülnek. A rászoruló gyermekeknek nyújtott ösztöndíj egyszerre segíti a családokat és közvetetten az iskolák fennmaradását. A programban 2017 szeptembere és 2018 júniusa között 1500 fiatal vesz részt. Az ösztöndíjasok listáját a két szíriai egyház közös bizottsága határozza meg, a diákok pedig a családok rászorultságának függvényében évente 50, 75 vagy 100 USD támogatásban részesülnek. A NESSL 4, illetve az UAECNE 6 iskolájában indult el az ösztöndíj program. 2018 óta a Generális Konvent évi 1 800 000 HUF/7 000 USD összeggel támogatja a szíriai református iskolákat.

2. Vasárnapi Iskola program

Annak érdekében, hogy a református egyházak aktív szerepet játszhassanak Szíriában, mindenekelőtt fontos az egyházi élet támogatása, gyermekek és fiatalok számára olyan szabadidős programok, ifjúsági táborok, vagy találkozók szervezése, ahol a háborús országban élő fiatalok egymással találkozhatnak, gondolataikat megoszthatják egymással. A polgárháború következtében a szír gyermekek és fiatalok állandó feszültségben és nyomás alatt élnek, folyamatosan erőszakkal kénytelenek szembenézni. Ezért különösen is fontos a szerepük az olyan biztonságos helyeknek, ahol ezek a fiatalok egymással együtt

lehetnek. Az országhatáron belül áttelepítettek magas száma miatt vannak gyülekezetek ahol magasabb és van ahol alacsonyabb az ifjúság aránya.

A Vasárnapi Iskolai program keretében a korosztály szerint bontott csoportokban zajlanak a foglalkozások. Míg a kisebbek bibliai történeteket hallgatnak és tanulnak, addig a nagyobbak filmet néznek, vagy bibliát olvasnak. Emellett lehetőség van a közös játékokra, és kézműves foglalkozásokra, és a közös étkezésre. A Szíriában élő fiatalok számára felbecsülhetetlenül sokat jelent kortársaikkal való közös ifjúsági programokon való részvétel, ahol a békés együttéléstről is tanulnak. A Vasárnapi Iskola programja elsősorban a protestáns egyházak fiataljait célozza meg, de nyitott a muszlim fiatalok előtt. Többségük a gyülekezetek szomszédságában élnek és szüleik hozzájárulásával érkeznek a Vasárnapi Iskola foglalkozásaira. Igény szerint a fiatalokat szervezett utaztatás keretében szállítják a program helyszínének otthont adó templomokba, illetve annak végeztével otthonaikba. A programok többnyire péntek délutánonként szerveződnek, mivel Szíriában ezen a napon van a szünet. A Vasárnapi Iskola tanárai a hét fennmaradó részében sok esetben otthonaikban látogatják meg a gyermekeket és így tartva kapcsolatot a szülőkkel is.

A programot a Közel-Keleti Protestáns Egyházak Közössége (FMEEC) koordinálja Szíriában. Az MRE két partneregyháza, a Szíriai és Libanoni Református Nemzeti Zsinata és a Közel-keleti Örmény Református Egyházak Uniója gyülekezeteiben támogatja vasárnapi iskolák szervezését. A Magyar Református Szeretetszolgálat a projekt támogatásában együttműködik a svájci egyházak segélyszervezetével, a HEKS nevű szervezettel. A program reménység szerint hozzájárul a helyi gyülekezeti közösségekben a fiatalok számának növekedéséhez.

A 12 szíriai gyülekezet vasárnapi iskola programjain 3-14 év közötti gyermekek vesznek részt. A program indulásától kezdve a legalább 1 500 különböző felekezeti gyermek vesz részt a foglalkozásokon, köztük országon belüli áttelepítettek, illetve közvetlenül a háborútól sújtott területről elmenekült, traumatizált gyermekek. Ezek a gyermekek több esetben hosszú utakat tesznek meg, hogy részt vehessenek ezeken a foglalkozásokon, amelyek több mint 150, többségében fiatal önkéntes támogatásával valósulnak meg. A programban részt vevő tanárok szakértő segítség bevonásával külön figyelmet szentelnek a traumafeldolgozásnak.

A heti rendszerességgel vezetett foglalkozások mellett, évente három alkalommal tábor is szerveznek a gyermekek számára.

2018. évben közel 3 000 000 HUF összegben támogatta a magyar református közösség az MRSZ-en keresztül a szíriai református vasárnapi iskolákat.

3. Újjáépítési program

2018 februárjában a Gustav Adolf Werk (GAW) által az MRE számunkra biztosított évi támogatási keret terhére egyházunk évi 10 ezer eurót ajánlott fel a közel-keleti református egyházak projektjeinek támogatására. Így többek között – közvetett módon – a Magyarországi Református Egyház is hozzájárul ahhoz, hogy az aleppói Immánuel templom újjáépüljön.

C. REFORMÁTUS KÖZÖSSÉGEK SZÍRIÁBAN

Az MRE két partneregyházának rövid bemutatása

1. SZÍRIAI ÉS LIBANONI NEMZETI REFORMÁTUS ZSINAT (NATIONAL EVANGELICAL SYNOD IN SYRIA AND LEBANON – NESSL)

web: <http://synod-sl.xyz/>
cím: Rebieh – Street 34, Libanon
[közösségi média](#)

1.1. Általános információk

A Szíria és Libanon Nemzeti Református Zsinat (NESSL) a két ország arabul beszélő gyülekezeteinek szövetsége, melynek megalakulása a 19. századi protestáns ébredésre nyúlik vissza. Megalakulása az egyesült államokbeli református egyházak missziójára vezethető vissza. Az Ottomán hatóságok 1848-ban elismerték a protestáns vallást, az első gyülekezeteket Bejrútban (1848) és Hasbayában (1851) alapították. A későbbi gyülekezetek a nagyobb városokban jöttek létre. 1920-ban több egyházmegyéből alapították meg a Zsinatot. A NESSL teológiájában református, egyházszervezetében pedig a presbiteriánus egyházkormányzatot követi.

A NESSL 2017 tavaszán másodikként felszentelt női lelkésze, Najla Kassab a Református Egyházak Világközösségének újonnan megválasztott elnöke.

1.2. A NESSL számokban

Egyháztagok száma: 12 000

Gyülekezetek száma: 38

Gyülekezetek száma csak Szíriában: 18 Lelkészek száma: 24

Egyházvezető: Rt Rev. Dr. Joseph Kassab, főtitkár

1.3. Intézmény rendszer és tagság ökumenikus nemzetközi szervezetekben

A NESSL aktív társadalmi szolgálatot végez, iskolákat, menekült gyermekek felzárkóztatására tanodákat, illetve idősek otthonát tart fenn.

1.3.1. Iskolák Szíriában: 4

- Aleppo College, Aleppo
- Al-Nahda, Al- Hassakeh
- Evangelical School, Homs
- Maysloun, Qamishly

Iskolák Libanonban: 6

- The National Evangelical School in Nabatieh
- The National Evangelical School – Kab Elias
- Tripoli Evangelical School for Girls and Boys
- Secondary Evangelical School in Zahle
- The National Evangelical Institute for Girls and Boys
- Beirut Evangelical School for Girls and Boys – Rabieh

1.3.2. Teológiai Akadémia közös fenntartásban az Örmény Unióval (UAECNE): Near East School of Theology (Bejrút): <http://www.theonest.edu.lb/en/Home>

1.3.3. Tanodákban vagy oktatási központokban tanuló menekült gyermekek száma: 600

Tanodák Libanonban: 6

1.3.4. Idősek otthona: 2

- Hamlin, (Libanon)
- Homsz, (Szíria)

1.3.5. Tagság ökumneikus, nemzetközi szervezetben:

- Közel –keleti Protestáns Egyházak Közössége (FMEEC- Fellowship of Middle East Evangelical Churches)
- Közel-kelet Egyházak Ökumneikus Tanácsa (MECC- Middle East Council of Churches)
- Szíriai és Libanoni Protestáns Egyházak Legfőbb Tanácsa (Supreme Council of the Evangelical Community in Syria and Lebanon)
- Református Egyházak Világközössége (WCRC- World Communion of Reformed Churches)
- Egyházak Világtanácsa (WCC- World Council of Churches)

1.4. Egyházvezető

Right Rev. Dr. Joseph Kassab, General secretary National Evangelical Synod of Syria and Lebanon, P.O.Box 70890 Antelias - Lebanon

Egyházvezető, 2015 óta Szíria és Libanon Nemzeti Református Zsinatának főtitkára.

Az Aleppói Egyetemen tanult alkalmazott kémiát és szerzett diplomát 1984-ben. Majd Libanonban az örmény és arab református egyházak fenntartásában működő Bejrúti Közel- Keleti Teológián folytatott tanulmányokat 1985-1988 között. A Princetoni Egyetem Teológiai Karán szerzett mesterfokozatot gyakorlati teológiából. 1992-ben szentelték a Zsinat lelkészévé. 1995-1997 között a Szíria és Libanon Nemzeti Református Zsinatának moderátoraként szolgált.

1990 óta a Zsinat Iskolai Oktatásügyekért felelős igazgatója, 1991-től a Egyházügyi és Missziói Bizottság titkára, 2004-ben pedig a Libanoni Református Iskolák Egyesületének elnökévé választották.

2. KÖZEL-KELETI ÖRMÉNY REFORMÁTUS EGYHÁZAK UNIÓJA (UNION OF ARMENIAN EVANGELICAL CHURCHES IN THE NEAR EAST – UAECNE)

web: <http://www.uaecne.org/> (frissítés alatt)

cím: Kobayyat Street; Sector 67; Building #228 Jeitawi Region, Ashrafieh
[közösségi média](#)

2.1. Általános információk

Az Örmény Protestáns Egyházat 1846. július 1-jén harminchét férfi és három nő alapította meg Konstantinápolyban. A 19. századi szellemi és lelki ébredés és megvilágosodás reform- gondolkodásukat arra indította, hogy tanulmányozzák a Bibliát. Ennek az ébredésnek az eredménye a "Pietista Egység" nevű társaság megalakulása volt. Ezeknek a reform-szemléletű emberek a Konstantinápolyi Örmény Patriarchátus erőteljes megtorlásával kellett szembenézniük. Amikor Matteos Chouhajian pátriárka kihallgatta a reformistákat, kénytelen volt külön vallási közösségbe, a Protestáns Millet-be szervezni őket. Ez az elválasztás 1846- ban az Örmény Református Egyház létrejöttéhez vezetett.

Az 1915-ös örmény genocídium eredményként a világban szétszóródott egyháztagokat követte az egyház, amely regionális uniók létrejöttét eredményezte. Az örmény református egyház congregacionalista egyházszervezettel rendelkezik, azaz gyülekezetek szövetsége alkotja az egyházat. Jelenleg mintegy 100 örmény református gyülekezet él a világ különböző országaiban. A 25 Szíriában, Libanonban, Törökországban, Görögországban, Egyiptomban, Iránban, Irakban és Ausztráliában élő gyülekezet autonóm testülete alkotja a Közel-keleti Örmény Református Egyházak Unióját (UAECNE)

2.2. UAECNE számokban

Egyháztagok száma: 9 500

Egyháztagok száma Szíriában: 6 000

Gyülekezetek száma: 25

Egyházvezető: Rt. Rev. Megerdich Karageozian, elnök

2.3. Intézményrendszer és tagság ökumenikus nemzetközi szervezetekben

Az UAECNE aktív társadalmi szolgálatot végez, iskolákat, menekült gyermekek felzárkóztatására tanodákat, illetve idősek otthonát tart fenn.

2.3.1. Iskolák száma:

- 16 általános iskola,
- 4 középiskola,
- 1 egyetem (Hagazian University, Bejrút),
- 1 Teológiai Akadémia közös fenntartásban a NESSL Zsinatával:
<http://www.theonest.edu.lb/en/Home>

Az Unió fenntart idősek otthonát, konferencia központot, valamint Libanonban menekült gyermekek felzárkóztatását segítő tanodákat.

2.3.2. Tagság ökumenikus, nemzetközi szervezetben:

- Közel-keleti Protestáns Egyházak Közössége (FMEEC- Fellowship of Middle East Evangelical Churches)
- Közel-kelet Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MECC- Middle East Council of Churches)
- Református Egyházak Világközössége (WCRC- World Communion of Reformed Churches)
- Egyházak Világtanácsa (WCC- World Council of Churches)

2.4. Az Unió szíriai tagegyháza: Szíriai Örmény Református Egyház (Armenian Evangelical Churches in Syria) **(A Kárpát-medencei Oktatási Alap adománygyűjtésével támogatott egyház)**

A polgárháború kitörése előtt körülbelül 70 000 örmény református élt Szíriában, akik többsége az 1915-ös örmény genocídium idején menekültek a szíriai sivatagban és találtak ott új otthonra. 1915 előtt egyedül a szíriai Kessab városában éltek örmények. A szíriai örmények központja Aleppó, mai napig körülbelül 6000 örmény él itt.

Egyháztagok száma: 6000

Gyülekezetek száma: 11

Országos egyházvezető: Rev. Haroutune George Selimian, elnök

Iskolák száma: 6

- Bethel Secondary School, Aleppo (Óvoda, 1-12. osztály)
- Emmanuel Elementary School, Aleppo (Óvoda, 1-6. osztály)
- Syriac Evangelical Elementary, Aleppo (Óvoda, 1-6. osztály)
- Martyr's Elementary School, Kessab (Óvoda, 1-6. osztály)
- **Evangelical Elementary School, Damaszkusz (Óvoda, 1-6.osztály)**
(A Kárpát-medencei Református Oktatási Alap adománygyűjtésével támogatott intézmény)
- College for Girls, Aleppo (7-12. osztály) Rendelőintézet: 1

2.5. Egyházvezetők

2.5.1. UAECNE

Rt. Rev. Megrđitch Karagoezian, President Union of Armenian Evangelical Churches in the Near East P.O.Box 11-0377 - Riad El Solh 1107 2040 Beirut, Lebanon

*Egyházvezető, a Közel-keleti Örmény Református Egyházak Uniójának elnöke
1983-ban végzett a Bejrúti Közel-Keleti Teológián, és ettől az évtől már szolgált a Dorai Immanuel Örmény Református Gyülekezetben, Libanonban. 1987-ben szentelték lelkésszé. 1998-ban a Közel-Keleti Örmény Református Egyházak Uniójának elnökévé választották. Az Unió elnökeként feladata a lelkészek, valamint az Unió tulajdonában lévő ingatlanok jogi felügyelete. Emellett szerkesztője az Unió "Chanasser" és "Louys" c. kiadványainak is.*

2.5.2. Szíriai Örmény Református Egyház (Armenian Evangelical Churches in Syria)

(A Kárpát-medencei Református Oktatási Alap adománygyűjtése által támogatott egyház)

Rev. Haroution Salimian, President Armenian Evangelical Churches in Syria

Egyházvezető, 1992 óta a Szíriai Örmény Református Egyházak Közösségének elnöke

A bejrúti Közel-Keleti Teológián folytatott tanulmányokat, majd mester fokozatot szerzett Illinois Állam Chicagó-i McCormick Teológián 1992-ben. További szakirányú mesterfokozatú tanulmányokat végzett 1999-ben Svájcban, a bossey-i Ökumenikus Intézetben, majd 2001-ben a chirchago-i McCormick Teológia és a bejrúti Közel-keleti Teológia közös programjaiban.

Örmény református gyülekezetekben végzett lelkészi szolgálatot Szíriában és az Egyesült Államokban, Chichago-ban. 1992-től az aleppói Bethel örmény református gyülekezet (Armenian Evangelical Bethel Church of Aleppo) lelkésze, 2004-től a Szíriai Örmény Református Gyülekezetek Szövetségének elnöke. 2009-2010 között az Örmény Református Világtanács (Armenian Evangelical World Council) elnöki posztját is betöltötte.

Továbbá ő vezeti a Közel-keleti Örmény Református Egyházak Uniójának (UAECNE) Központi Bizottságát, a Szíriai Örmény Református Gyülekezetek Szövetségének Oktatási Tanácsát, illetve az aleppói Leánykollégium (Aleppo College for Girls) kuratóriumának elnöke.

(Tájékoztató az iskoláról – a következő oldalon)

3. A damaszkuszi Örmény Református Általános Iskola

Az intézmény bejárata a történelmi belvárosban

Damaszkusz történelmi belvárosában található intézményt egy közös udvarral rendelkező polgári lakóházakból alakították ki.

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának küldöttsége 2019 márciusában látogatta meg Szíriát, és Damaszkuszban az Örmény Református Általános Iskolát.

Az intézmény óvodától a 6. évfolyamig végzi nevelőmunkáját több mint 100 tanulóval, mostoha fizikai körülmények között, és nagyon egyszerű oktatástechnikai felszereltséggel.

Szolgálatuk a damaszkuszi keresztyén családok felé felbecsülhetetlen, ezért is szükséges az intézmény körülményeinek megjobbítása.

A Kárpát-medencei Református Oktatási Alap adománygyűjtését a Magyar Református Egyház kiegészítésével az épület és osztálytermek belső felújítására, valamint korszerű oktatástechnikai eszközök beszerzésére ajánljuk fel.

A MRE küldöttsége egyik tagjának gondolatai:

„Belépve a damaszkuszi örmény református általános iskolába a szívem mérhetetlenül elszorult. Hálát adtam Istennek a Kárpát-medencei református intézményeinkért, és amivé fejlődhetek az elmúlt évtizedekben. Látva a pedagógusok szemében az elkötelezettséget és elszántságot rám terhelődött: Isten felelősséggel ruház fel bennünket irántuk”.

Az intézmény Nevelőtestülete (A látogatás a délutáni órákban történt, tanulók már nem voltak az intézményben)

Osztályterem egyszerű berendezésekkel

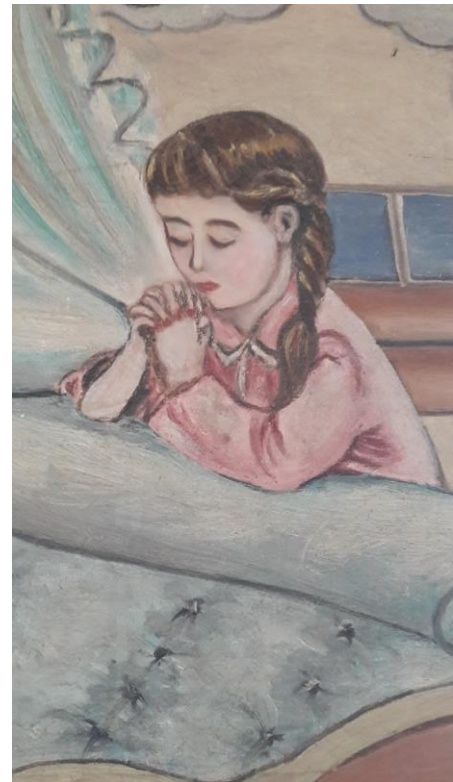
Osztályterem az ablak előtt a fűtésre szolgáló egyszerű olajkályhával.

A küldöttség az osztályteremben

Az iskola Nevelőtestülete (első sorban) és a MRE küldöttsége

Órarend és gyermekrajz az osztályterem falán

A Tájékoztató a MRE Szíriában látogatást tett küldöttsége számára a MRE Külügyi Irodája által készített tájékoztató felhasználásával készült.